

kousku, věřiteli rakouskými a rozhodnutí nejvyššího soudu vídeňského ze dne 6. března 1923, č. j. Ob II 149/23 a ze dne 30. března 1923, č. j. Ob II 181/23 (uveř. ve svazku V. jím vydávaných rozhodnutí pod čís. 48 a 61) vyzněla proti zásadě vzájemnosti, vyžádal si nejvyšší soud vyjádření ministerstva spravedlnosti v Praze, zda platí v této otázce zásada vzájemnosti. Ministerstvo spravedlnosti zodpovědělo otázku, o kterou tu jde, prohlášením ze dne 18. prosince 1925, čís. 53.878/25, vydaným podle Šu 28 (2) vyr. ř. ze dne 10. prosince 1914, čís. 337 ř. z. v ten způsob, že mezi Československou republikou a Rakouskou republikou není vzájemnosti co do účinků zahájení vyrovnávacího řízení v jednom z obou států pro území státu druhého. Prohlášení toto jest podle Šu 28 druhý odstavce vyr. ř. pro soudy závazné. Není-li vzájemnost mezi jmenovanými státy zaručena, bylo použiti práva retorse a jest proto napadené usnesení rekursního soudu, zamítající návrh, ve věci správným. Mylným jest názor v dovolacím rekursu hájený, že odložení exekučních zástavních práv podle Šu 12 vyr. ř. bylo již vysloveno usnesením obchodního soudu ve Vídni ze dne 26. května 1925, ježto návrh vyrovnávací dlužnice (stěžovatelky) výslovně zněl jen, aby byl dožádán okresní soud v Praze, aby vymáhající věřitelkou nabytá práva zástavní k její pohledávce za poddlužnicí prohlásil za zrušena, a obchodní soud ve Vídni také v tomto smyslu návrh vyřídil, aniž sám o odložení účinnosti nabytých exekučních zástavních práv rozhodl.

Čís. 5610.

Nárok proti obci a jejímu starostovi na náhradu škody, jež prý byla žalobci způsobena zaviněným protizákonným postupem při propachtování obecních pozemků, lze vymáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1926, R I 1045/25.)

Žalobce domáhal se na žalované obci a spolužalovaném Janu K-ovi, bývalém starostovi obce, náhrady škody, jež prý byla způsobena zaviněním tohoto tím, že při propachtování obecních pozemků žalobci vědomě protizákonně jednal, takže pacht ten byl nadřizeným úřadem zrušen a pozemky žalobci z pachtu před uplynutím pachtovní doby vzaty. K námitce nepřípustnosti pořadu práva soud prvě stolice žalobu odmítl, rekursní soud námitku zamítl. **Důvody:** Nárok na náhradu škody, o nějž tu jde, jest podle Šu 1295 a násl. obč. zák. nárokem soukromoprávním, lze jej jedině pořadem práva uplatňovati a jsou proto k rozhodování o něm výhradně soudy příslušny. Zákon ze dne 11. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n., na nějž se prvý soud odvolává, upravuje v Šu 16 (7) a § 5 (4) a (5) zodpovědnost starostovu jakož i členů obecního zastupitelstva z hospodářské správy a povinnost jejich k náhradě škody vůči obci, nedotýká se nikterak soukromoprávních nároků jednotlivců vůči jmenovaným funkcionářům na náhradu škody způsobené nezákonným úřadováním jejich. To plyne jasně zejména ze znění Šu 5 (3) a (4) téhož zákona, dle něhož ručí starosta obci za

vzešlou škodu a rozhoduje o povinnosti k náhradě její bezprostřední úřad dohlédací, z jehož výroku může jak obec, tak i ten, proti němuž byl výrok vydán, se odvolati. O náhradě škody způsobené úřadováním funkcionářů těchto soukromým osobám, zákon nijakého předpisu neobsahuje. Námitka nepřipustnosti pořadu práva jest tudíž neoprávněna a měla býtí zamítnuta.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Z obsahu žaloby jest patrno, že žalobce domáhá se na žalované obci a bývalém obecním starostovi Janu K-ovi náhrady škody podle obecných předpisů XXX. hlavy obč. zák., ježto nárok svůj výslovně opírá o zaviněnou bezprávní činnost Jana K-a při výkonu jeho povinností, jako starosty obce a dovolává se ustanovení §§ 1295 a 1331 obč. zák. V §u 1338 obč. zák. jest vyslovena zásada, že zpravidla jest uplatňovati nárok z náhrady škody na řádném soudě, a lze proto úchylinky z této zásady připustiti jen, jsou-li zvláštními zákonnými předpisy opodstatněny (srv. Sb. n. s. čís. 3091 a 3604). Že na tento případ nelze použití předpisů zákona ze dne 11. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n., který upravuje finanční hospodářství v obcích a v §u 5 (3), (4) a (5) vymezuje ručení starosty za škody obci způsobené z tohoto jeho poměru k obci, nešetřením anebo zanedbáním předpisů zákona o obecním hospodářství (§ 8 zák.), již správně vyložil rekursní soud, k jehož důvodům lze odkázati (srv. též sb. n. s. čís. 1677, 3319, 3591). Stěžovatelé snaží se použití předpisů §u 5 (4) a (5) cit. zák., jimiž uloženo jest správním úřadům rozhodovati o povinnosti obecního starosty k náhradě škody způsobené obci, kdežto soudům vyhrazen jest jen výrok o výši škody — též na případ souzený, přezírajíce, že těchto zvláštních zákonných předpisů nelze použití na jiné právní poměry, než které právě zákon upravuje, tedy ani na poměr, z něhož žalobce svůj nárok odvozuje, pro kterýžto nárok podle zásady §u 1338 obč. zák. a § 1 j. n. jest přípustným pořad práva.

Čís. 5611.

Námitkou započtení nenastávají ohledně vzájemné pohledávky následky zahájené rozepře.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1926, R I 1054/25.)

Proti žalobě o 350 Kč namítl žalovaný, že zažalovaný nárok byl namítnut započtením v dřívějším sporu. Soud prvé stoliče námitce zahájené rozepře vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Jest nesporno, že nárok touto žalobou vymáhaný zamítnut byl započtením ve sporu C III 316/25. Dle ustanovení §u 232 druhý odstavec c. ř. s. nastal ohledně toho nároku stav zahájení rozepře. Ježto téhož nároku domáhá